

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการให้การศึกษาพัฒนาสังคมเชิงรุก มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์นโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยชุมชนมีส่วนร่วม (2) สำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของผู้นำท้องถิ่นในการอบรมกลยุทธ์ เพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ (3) พัฒนาหลักสูตรอบรม “การวางแผนกลยุทธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับผู้นำท้องถิ่นในภูมิภาคการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำรวจความต้องการอบรมอบรมการวางแผนกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ผู้นำทั่วประเทศไทย และกลุ่มตัวอย่างเข้าอบรมมีจำนวน 20 คน เป็นผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

การสำรวจความต้องการอบรม ผู้นำท้องถิ่นมีความต้องการอบรมในระดับมาก มหาวิทยาลัยราชภัฏมีความพร้อมในการอบรมมากที่สุดด้านองค์ความรู้ บุคลากร และสถานที่ การจัดทำหลักสูตรอบรมประกอบด้วย (1) รายละเอียดหลักสูตรอบรม “กลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”; (2) เอกสารประกอบการอบรม และ (3) ชุดประเมินผลการอบรม การอบรมใช้เวลา 35 ชั่วโมง รวม 4 วัน และการติดตามประเมินผล 2 สัปดาห์ การอบรมมุ่งพัฒนาสมรรถนะให้แก่ผู้นำท้องถิ่นในการวางแผนกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื้อหาหลักสูตรอบรมเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ด้านการวางแผนกลยุทธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กับทักษะการวางแผนกลยุทธ์และการพัฒนาสมรรถนะ วิธีการอบรมแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้อบรมสามารถปฏิบัติการภาคสนามร่วมกับชุมชนในท้องถิ่น โดยการให้ความสำคัญกับการตระหนักในคุณค่าของการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น มีการประเมินผลในด้านสมรรถนะของผู้เข้ารับการอบรม การอบรมแบ่งเป็นปฏิบัติการภาคสนาม 3 ส่วน ภาคทฤษฎีมีกรณีศึกษา 1 ส่วน มีการศึกษาดูงานแบ่งผู้อบรมเป็น 2 กลุ่มให้ปฏิบัติการภาคสนามเพื่อเขียนแผนกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศร่วมกับชุมชน

ผลการอบรม ผู้เข้าอบรมเกิดการพัฒนาตนเองและมีสมรรถนะในด้านการวางแผนกลยุทธ์ ผู้เข้าอบรมมีความยินดีให้การสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผลการปฏิบัติแสดงถึงการพัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่น สามารถนำความรู้ไปสร้างกระบวนการชุมชนแบบมีส่วนร่วมซึ่งเริ่มจากการวางแผนร่วมกัน ผู้นำท้องถิ่นมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายและกำหนดวิสัยทัศน์ให้ท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สามารถกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัด : เส้นทางภูมิศาสตร์ ภูมิทัศน์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อเสนอแนะของศึกษา คือ ควรมีการร่วมมือระหว่างบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏและผู้นำท้องถิ่น และ การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อที่จะพัฒนาหลักสูตรการอบรมต่อไป

This research aims to provide the education for community leaders through active social development. The purposes were (1) to analyze Rajabhat university policies related to ecotourism management by community participation; (2) to analyze needs of community leaders in strategic training for ecotourism management; and (3) to develop a strategic ecotourism training curriculum for community leaders in the Rajabhat University educational regions. The survey sample of needs in strategic training for ecotourism management was community leaders around Thailand and the selected sample for the training were 20 community leaders in Pathumthani province.

The needs survey showed highly demand of the training course for the community leaders. Rajabhat Universities were well-prepare for training courses, especially knowledge, staff and location. The strategic ecotourism training curriculum for community leaders was developed curriculum which consisted of three components: (1) the content of training course "strategy for ecotourism management"; (2) training documents, and (3) a set of training evaluation. The training was conducted for 35 hours in 4 days and was follow-up during 2 weeks. The training course aimed to develop competency of community leaders in strategic planning for ecotourism management. The content was integrated of the knowledge of ecotourism together with strategic planning skill, and competency development. Training method was participative which learners were able to do field work with the community emphasizing the awareness of the value and preservation of the local resources. At the end of the training, each participant's competencies were evaluated. The training sessions were set up with three sections for field works and one section for the theory through case studies. The final activities were field trips and group project of strategic planning in local ecotourism management.

The results of the training showed that participants had developed self-improvement and more competence in strategic planning. They were more willing to develop their own local area for ecotourism management. Their performances also showed the development of community leaders' competency in using knowledge to build up the process of community participation which starting from planning together. The community leaders also established network connection and set up vision to make their regions to be the learning center for ecotourism with three areas of study-tour for the province: geography, scenery, and local knowledge. The suggestions of this study was the cooperation between Rajabhat University staff and community leaders and the need for participation action research in order to develop other training curriculum.